

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bónis Ferenc ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság alperes ellen megbízási díj iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságon 3.M.376/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.953/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperesek részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.953/2010/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság az 3. M. 376/2009/10. számú ítéletében 2006. január 1. és 2008. április 30. közötti időre a Hszt. 50. § (1) bekezdése alapján megbízási díj jogcímén 37.746,- forint és kamata megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az irányadó tényállás szerint a felperes az alperes F.-i Rendőrkapitányságán körzeti megbízott csoportvezetőként teljesített szolgálatot. A 2006. június 20-án kelt munkaköri leírása szerint az abban felsoroltakon kívül köteles volt ellátni a részére meghatározott egyéb feladatokat is.

A megyei rendőr-főkapitányságok illetékességi területén szervezett, a helyi rendőrkapitányságok - önként vagy felhívásra jelentkező - hivatásos tagjaiból álló csapatszolgálati századok tagjaként a felperes 2006. január 1. és 2008. április 30. között összesen 46 nap időtartamban vett részt a felmerült rendőri feladat ellátásában, eleinte a REBISZ Bevetési Parancsnoksága, később a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóságához tartozó állománnyal együtt, amellyel összefüggésben elméleti és gyakorlati képzésben is

részesült. A perbeli időszakban - illetményén felül - az alperes megfizette a felperes részére, a beosztásával járó, a délutáni, éjszakai, a túlszolgálat, valamint az ünnepnapokon teljesített szolgálat után járó pótlékokat.

A felperes - szolgálati panasza elutasítását követően - benyújtott keresetében azt kérte, hogy a bíróság a Hszt. 50. § (4) bekezdése alapján megbízási díj jogcímén 2006. január 1. és 2008. április 30. közötti időre 515.200,- forint és késedelmi kamata megfizetésére kötelezze az alperest. Arra hivatkozott, hogy a perbeli időszakban általa ellátott speciális felkészülést igénylő csapaterős tevékenység nem tartozott kinevezése, beosztása szerinti feladataihoz. E többlet-feladatot ellentételezés nélkül látta el a perbeli teljes időszak alatt.

A munkaügyi bíróság a keresetet - a felperesi illetményalap egy munkanapra eső összegének alapulvételével - a tényleges csapatszolgálati feladatokkal eltöltött napokra azért találta megalapozottnak, mert a felperes ekkor szolgálati beosztásához nem tartozó feladatokat látott el. Ezt meghaladóan a felperes havi megbízási díj iránti igényét elutasította.

A felperes fellebbezésében a keresetét elutasító részében támadta az elsőfokú ítéletet. Arra hivatkozott, hogy a csapatszolgálatban való részvételére, berendelésére bármikor sor kerülhetett, az ekként folyamatosan fennállt készenléti helyzet miatt a reá hárult többletfeladat nem korlátozódott pusztán a csapatszolgálat tényleges ellátásával eltöltött napokra, amelyet akként kellett teljesítenie, hogy eredeti beosztásának ellátása alól nem kapott felmentést.

Az alperes csatlakozó fellebbezése a perbeli igény teljes elutasítására irányult.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 4. Mf.20.953/2010/4. számú ítéletében akként foglalt állást, hogy a csapatszolgálati tevékenységét a felperes több társával együtt, mint a szolgálati beosztásához tartozó feladatot látta el, ezért a munkaügyi bíróság ítéletét a Legfelsőbb Bíróság BH2010.47. számú eseti döntésére utalva megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében a felperes annak hatályon kívül helyezését és teljes keresetének helyt adó ítélet hozatalát kérte.

Arra hivatkozott, hogy a csapatszolgálati század tagjaként bármikor utasítható volt az ezzel járó különleges feladat teljesítésére, ezért a Hszt. 50. § (4) bekezdése alapján járó megbízási díj havonta teljes összegben megillette őt mindaddig, amíg a megyei

rendőr-főkapitányság mellett szervezett csapatszolgálati század munkájában részt vett.

Hivatkozott arra is, hogy amíg a Készenléti Rendőrség kötelékében szolgálatot teljesítő állomány tagjai illetményükön felül bevetési pótlékban is részesülnek, addig ő e többletfeladat ellátásáért semmilyen többletjuttatást nem kapott. A munkaköri leírásában felsorolt feladataitól merőben eltérő, a város, sőt a megye területén kívül eső szolgálatteljesítése idején kinevezése szerinti munkáját ellátni nem tudta, helyettesítéséről az alperes nem gondoskodott. Az emiatt bekövetkezett lemaradást minden esetben pótolnia kellett, ezért a csapatszolgálat ellátása számára ellentételezés nélküli többlet-terhelést jelentett.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 1. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság Rendőrségének feladata a közbiztonság és a belső rend védelme. A 11.§ (1) bekezdése szerint pedig a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előljárója utasításainak - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - engedelmeskedni, a közbiztonságot és a belső rendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A csapatszolgálati századokat 1998-ban állították fel az országos rendőrfőkapitánynak a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapaterős Szolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998.(VI.23.) ORFK utasítása (Csapatszolgálati Szabályzat) alapján a 4/1998.(VII.31.) ORFK együttes intézkedéssel. A csapatszolgálati századok a megyei rendőr-főkapitányságok illetékességi területén működő helyi rendőrkapitányságok hivatásos állománya közül önként vagy felhívásra jelentkezőkből állnak. Amennyiben a felmerült rendőri feladat a személyi állomány összevonása és kötelékbe szerzése útján - csapaterő alkalmazásával - biztosítható, a csapatszolgálati század szükség szerint biztosítja a feladat végrehajtását.

A csapaterő alkalmazása az Rtv. 58. §-a, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995.(III.1.) BM rendelet 67. §-a, illetve a 2008. január 1-től hatályos 62/2007.(XII.23.) IRM rendelet 73. §-a szerint nem az általános rendőri feladattól eltérő szolgálati feladat, hanem annak teljesítése során alkalmazható kényszerítő eszköz (ugyanúgy, mint a testi kényszer, a bilincs, a szolgálati

kutya alkalmazása, útzár, a lőfegyver használat, a tömegosztatás stb.). Csapaterő alkalmazása esetén a rendőrség a személyi állomány összevonása és kötelékbe szervezése, ennek egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezése, továbbá sajátos taktikai szabályok alkalmazása útján biztosítja a feladat végrehajtását. Az Rtv. 58. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint „a tömeggel, csoporttal szemben az egyéni fellépés hatástalan, sőt kisebb rendőri erő is tehetetlen lehet, ezért, ha a közbiztonság védelme másként nem biztosítható, a rendőrség csapaterőben lép fel. Bizonyos rendőri feladatok teljesítése csapaterő alkalmazása nélkül nem képzelhető el, így különösen a nagy területen történő helyszínbiztosítás, eltévedt gyermek felkutatása, rendezvénybiztosítás stb.”

A peren nem volt jelentősége annak, hogy a felperes az ekként felmerült feladatokat más rendőr-főkapitányság illetékeségi területén látta el, mert a csapaterőben történő fellépés sajátos vonása, hogy a rendőr nem egyéni elhatározás, hanem a parancsnoki utasítás szerint jár el, amely meghatározza az intézkedés típusát és az alkalmazható kényszerítő eszközök körét. A csapaterő alkalmazásának lényege tehát, hogy a rendőri állomány együttesen lép fel. A csapatszolgálati feladat azoknak a rendőrség hatáskörébe tartozó bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatoknak vagy egyes eljárási cselekményeknek az összefoglaló megnevezése, amelyek a személyi állomány összevonását, kötelékbe szervezését, egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezését és sajátos eljárások alkalmazását teszi szükségessé (Csapatszolgálati Szabályzat 2. pont).

A szolgálati viszony a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 3. § (1) bekezdése értelmében az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony. A felperesnek a szolgálatteljesítése során nemcsak a munkaköri leírás szerint, hanem a munkáltató rendelkezése alapján a beosztáshoz tartozó, de a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kellett hajtania (Hszt. 3. § (2) bekezdés, Hszt. 68. § (1) bekezdés a) pont, Hszt. 69. § (1) bekezdés), továbbá a munkaköri leírásban foglaltakon túlmenően el kellett látnia azokat a szolgálati feladatokat is, amelyeket a rendőri szervekre kötelezően alkalmazandó jogszabályok és utasítások meghatároznak.

A felperes a század állandó, kötelékbe szervezetten szervezhető tagjaként csak esetenként, átlagban havi egy-két nap került berendelésre, illetve igénybevételre. Több olyan egymást követő hónap is volt, amikor a század tagjaként nem kellett szolgálatot teljesítenie.

A perbeli esetben a Hszt. 50. §-a szerinti megbízás szabályai nem

álltak fenn, mert a felperest ideiglenesen megüresedett szolgálati beosztás ellátásával, a szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítésével, továbbá a hivatásos állomány tagjának szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával nem bízták meg. A csapaterő alkalmazása nem az eredeti beosztásától függetlenül, annak ellátása mellett, hanem annak részeként, a rendőrség személyi állománya szervezett összevonásának következményeként valósult meg, ezért nem volt jelentősége annak, hogy a csapatszolgálati tevékenység ellátása a felperes beosztása szerinti feladatainak esetenkénti, néhány napot érintő átcsoportosítását igényelte, arra pedig felperes sem hivatkozott, hogy - emiatt - túlszolgálat ellátására kényszerült.

Fent kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban az alperesnek perköltség iránti igénye nem volt, ezért a Legfelsőbb Bíróság e körben a döntést mellőzte. A 73/2009.(XII.22.) IRM rendelet szerint a munkavállalói költségkedvezményben részesült felperest terhelő illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. tanács elnöke, előadó bíró, dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági tisztviselő